

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 2 4 2 2 3 2 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

MADŽARŠČINA KOT DRUGI JEZIK

Izpitna pola 1

- A) Bralno razumevanje
- B) Poznavanje in raba jezika
- C) Tvorjenje kratke besedilne vrste

Petek, 30. avgust 2024 / 90 minut (30 + 40 + 20)

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese naliveo pero ali kemični svinčnik.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz treh delov, bralnega razumevanja, poznavanja in rabe jezika ter tvorjenja kratke besedilne vrste. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 30 minut, za reševanje dela B pa 40 minut, za reševanje dela C pa 20 minut.

Izpitna pola vsebuje 2 nalogi pri bralnem razumevanju, 8 nalog pri poznavanju in rabi jezika ter 1 nalogo pri tvorjenju kratke besedilne vrste. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 100, od tega 30 pri bralnem razumevanju, 50 pri poznavanju in rabi jezika in 20 za tvorjenje kratke besedilne vrste. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Pazite na slovnično in pravopisno pravilnost odgovorov.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 1 prazno.

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

M 2 4 2 2 3 2 1 1 0 3

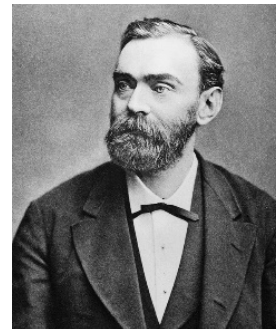
A) SZÖVEGÉRTÉS

Figyelmesen olvassa el az alábbi szövegeket, majd oldja meg a feladatokat!

1. feladat

Nobel-békedíj az erőszak ellen

Köztudott, hogy a Nobel-díjat Alfred Nobel, svéd kémikus és feltaláló alapította. Halála előtt úgy döntött, hogy vagyonának a kamataiból a fizika, a kémia, az orvostudomány és az irodalom kiemelkedő egyéniségeit jutalmazza minden évben, valamint azokat, akik legtöbbet tesznek a „nemzetek barátságáért”, a „fegyveres erők csökkentéséért vagy megszüntetéséért”. Szinte biztos, hogy a dinamitot feltaláló Nobel nem gondolt arra, milyen vitákat okoz majd, hogy kiket tüntetnek ki a Nobel-békedíjjal. 1901-ben Oslóban Henry Dunant, a Nemzetközi Vöröskereszt megalapítója volt az első, akit ez a megtiszteltetés ért. Mivel a kitüntetést szervezet is megkaphatja, 1917-ben a háborús foglyok jogainak a felkarolásáért a Nemzetközi Vöröskereszt átvehette a díjat.

Vannak azonban a Nobel-békedíj történetének sötét foltjai is. A javaslatot tevő bizottság legnagyobb szégyenének tartják, hogy Mahátma Gandhit ugyan ötször jelölték, de egyszer sem tüntették ki, és fájón hiányzik a díjazottak közül II. János Pál pápa is. Annál örömtelibb, hogy nők viszonylag nagy számban szerepelnek a névsorban. A legfiatalabb egy pakisztáni lány, Malála Júszafzai, aki a nők tanuláshoz való jogáért harcol. Egy iskolabuszon utazott, amikor fegyveresek rálőttek, de csodával határos módon túlélte a merényletet. 2014-ben, 17 évesen tüntették ki a díjjal.

És idén is jól döntött a jelölőbizottság. Mindkét kitüntetett sokat tett azért, hogy felelősségre vonják azokat, akik háborús területen erőszakos cselekményeket követnek el nők ellen. Az egyik idei Nobel-békedíjas Denis Mukwege kongói nőgyógyász, aki több mint nyolcvanezer megerőszakolt nőnek segített a testi és lelki felépülésben. 2012-ben merényletet követtek el ellene, miután élesen bírálta a kongói kormányt annak tehetetlensége miatt. A merénylő elmenekült, azóta sem sikerült elfogni, az orvos azonban nem fél, és tovább folytatja a munkáját a Bukavuban működő kórházban.

A másik kitüntetett a jezidi keresztény közösségből származó Nadia Murad. Tizenkilenc évesen rabolták el az Iszlám Állam fegyveresei, hogy utána hónapokig szexrabszolgaként használják. Napirendje része lett a végtelen terror és erőszak, s csak csodával határos módon tudott elmenekülni. Azóta számos nőmentő programban vesz részt, tavaly Ferenc pápa is fogadta őt a Vatikánban. Az *utolsó lány – Küzdelem az Iszlám Állam ellen* című könyve magyarul is megjelent. A valamikori naiv kislány, aki arról ábrándozott, hogy egyszer majd szépségszalont nyit, mindenét elvesztette a szörnyű évek alatt, csupán a hitét nem. Reménykedik, hogy a világ valóban igazságot szolgáltat azoknak, akiket megaláztak.

(A Nők Lapja, 2018/43. nyomán.)

A képek forrása: www.bbc.com, wikipedia.org. Letöltve: 2019. november 6.)

1. Válaszoljon az alábbi kérdésekre!

1.1. Miből finanszírozzák a Nobel-díjat?

_____ (1)

1.2. Milyen Nobel-díjakat osztanak ki?

_____ (1)

1.3. Mire nem számított Alfred Nobel, amikor békedíjat is alapított?

_____ (1)

1.4. Ki, mikor és hol kapta meg először a Nobel-békedíjat?

_____ (1)

1.5. Milyen pozitív és milyen negatív kritika éri a békedíjat odaítélő bizottságot?

Pozitív: _____

Negatív: _____ (2)

1.6. Miért küzd a pakisztáni díjazott?

_____ (1)

1.7. Mi a közös az idei két díjazott tevékenységében?

_____ (1)

1.8. Miért követtek el merényletet Denis Mukwege ellen?

_____ (1)

1.9. Milyen hatással volt a merénylet a nőgyógyász további munkájára?

(1)

1.10. A Nobel-díj mellett mi bizonyítja még, hogy Nadia Murad munkássága figyelemre méltó?

(1)

1.11. Mi volt Nadia gyermekkori álma?

(1)

(12 pont)

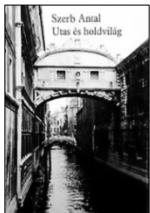
LAPOZZON!

2. feladat

Nyári könyvajánló: Hat olvasmány, amit imádni fogsz

Szerb Antal: Utas és holdvilág

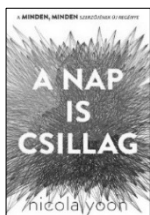
A regény főhőse, Mihály és a felesége házasságkötésük után Olaszországba mennek nászútra. A férj a vonaton dőbber rá, hogy az előtte álló jövő egyáltalán nem az, amire vágyott, hiszen lemondott mindenről, amiben fiatalon hitt. Ezt végiggondolva az egyik állomáson nem száll vissza a vonatra a feleségéhez, hanem önkereső útra indul: barátok és ifjúkori álmok után kutat magában és a külvilágban. A regény kortól és nemtől függetlenül biztosan sok mindenkit megszólíthat. (Magvető Kiadó)

Kavagucsi Tosikadzu: Mielőtt a kávé kihűl

A japán Funiculi Funicula kávézó egyik széke a városi legenda szerint időutazásra visz. A szabály egyszerű: az utazás akkor kezdődik, amikor a kávédat kitöltik, és addig tart, amíg az ital ki nem hűl. Hogy a múltat vagy a jövőt fedezed-e fel, rajtad múlik, de a sorsodon semmiképpen nem változtathatsz. A bájos kisregényben négy, az időutazás lehetőségével élő látogató történetét ismerheted meg. (Kossuth Kiadó)

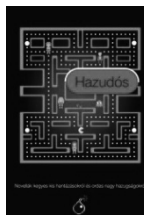
Nicola Yoon: A Nap is csillag

A regény főhősei nem hisznek a végzetben, de miután találkoznak, ez örökre megváltozik... A koreai származású Daniel költő szeretne lenni, de édesapja az orvosi pályára kényszeríti. Natasha a

bevándorlási irodában próbálja megmenteni a családját attól, hogy visszaküldjék őket a hazájukba, Jamaicába. A regény a 2017-ben megfilmesített Minden, minden című bestseller szerzőjének a második alkotása. (Gabo Könyvkiadó)

Hazudós

A 13 kortárs szerző egy-egy novellában fogalmazza meg a hazugság különböző szintjeit. A rövid történeteket olvasva sikerül megértenünk, miért nem mond valaki igazat, és a hazugság következményeit is alaposan megismerhetjük. A szerzők között találjuk többek között Dragomán Györgyöt, Háy Jánost, Karafiáth Orsolyát és a még rendkívül fiatal, sikeres szerzőt, Bencze Blankát. (Menő Könyvek)

Greco Krisztián: Vera

A regény az 1980-as években Szegeden játszódik, és egy gyermek, Vera szemével mutatja be az élet hirtelen változásainak hatását. Egy barátság tönkremegy, közben fellángol a

szerelem, és az események végtelen dominósort indítanak el. Vera a történet során még csak negyedik osztályos, de kénytelen megtanulni felnőttként viselkedni, és a családi titkok felfedezésében is szerepet kell vállalnia. (Magvető Kiadó)

J. R. dos Santos: Életjel

A Kaliforniai Űrmegfigyelő Központban egy kódolt üzenetet vesznek, miszerint hamarosan egy idegen űrhajó halad el a Föld közelében. Tomás Noronha professzort, a Santos-regények ismert főhősét kérik fel, hogy szervezze meg a találkozást az idegenekkel. Nemzetközi összefogás szerveződik a projekt végrehajtására a professzor vezetésével. A kaland során főhőseinknek nemcsak az űr veszélyeivel kell megküzdeniük, hanem az Oroszország által felküldött űrhajóval is. (Kossuth Kiadó)

(A <https://funzine.hu> nyomán.)

M 2 4 2 2 3 2 1 1 0 7

2.1. Igazak (I) vagy hamisak (H) a könyvismertetőkre vonatkozó állítások? Karikázza be a megfelelő betűt!

2.1.1. A Utas és holdvilág című regény főszereplője rájön, hogy a házasságkötés rossz döntés volt.	I	H
2.1.2. Az Utas és holdvilág inkább a nők számára lehet érdekes olvasmány.	I	H
2.1.3. A Kavagucsi-kisregény a múltba és a jövőbe egyaránt elviszi a szereplőket.	I	H
2.1.4. Az időutazás hossza a kávé hőmérsékletével függ össze.	I	H
2.1.5. Nicola Yoon regényének férfi főhőse orvos szeretne lenni.	I	H
2.1.6. A Santos-regényben egy amerikai csapat készül az idegen űrhajóval való találkozásra.	I	H
2.1.7. Noronha professzornak és társainak a projektjét egy orosz űrhajó is nehezíti.	I	H
2.1.8. A Vera nevű kislányról szóló regény a Kossuth Kiadónál jelent meg.	I	H
2.1.9. Grecsó Krisztián regénye a múlt században játszódik.	I	H
2.1.10. A Hazudós c. kötetben néhány szerzőnek több novellája olvasható.	I	H
2.1.11. A történetek segítenek megérteni a hazugságok okait és következményeit.	I	H
2.1.12. Az ismertetett könyvek öt különböző kiadónál jelentek meg.	I	H

(12)

2.2. Írja az állítás mellé annak a regénynek a címét, amelyre vonatkozik! Egy-egy könyvre több állítás is vonatkozhat.

- 2.2.1. A főszereplő az író több regényében szerepel. _____
- 2.2.2. A regény a migráció kérdését is érinti. _____
- 2.2.3. A történet Magyarországon játszódik. _____
- 2.2.4. A főszereplő úgy érzi, elveszítette fiatalkori önmagát. _____
- 2.2.5. A szerző előző könyve alapján film készült. _____
- 2.2.6. A regényben egy tárgy csodás tulajdonsággal rendelkezik. _____

(6)

(18 pont)

B) NYELVISMERET ÉS NYELVHASZNÁLAT

1. Olvassa el figyelmesen a szöveget, majd egészítse ki a zárójelben megadott szavak megfelelően toldalékolt alakjával!

Ha magánrendelőbe megyünk

Bizonyos betegségek esetén a saját orvosunk szakorvos _____ ajánlja.
(felkeresés)

A hosszú várakozási idő elkerülése végett néha _____ fordulunk, akihez
(magánorvos)

általában _____ jelentkezünk be. A magánrendelőkben a
(telefon)

_____ el szokták kérni a telefonszámunkat is. Ezt azért teszik, hogy el
(nővér)

tudjanak érni bennünket, ha megváltozna a vizsgálat _____.
(időpont)

A nővér valószínűleg megkérdezi, milyen _____ van, miért szeretnénk
(probléma)

megjelenni a _____. Minél jobban le tudjuk írni a
(szakorvos)

_____, annál könnyebb eldönteniük, milyen _____
(tünetek) (vizsgálat)

van szükség a _____.
(jövő)

(A <http://www.kamaszpanasz.hu> nyomán.)

(10 pont)

M 2 4 2 2 3 2 1 1 0 9

2. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget! Alkossa meg a megadott szavakból a mondatokba illő összetett szavakat, és írja be őket a megfelelő helyre! Ha kell, toldalékolja is őket!

apa, édes, éves, futás, gyerek, kor, kosár, labdázó, nyolc, pálya

Egész Amerika egy szlovén fiút csodál

Valószínű, hogy az NBA következő nagy európai sztárja egy 19 éves szlovén fiú lesz. Ő Luka

Dončić, aki gyakorlatilag tinédzserként válogatott _____ lett.

Dončićnak már az _____ is kétszeres szlovén bajnok kosaras

volt, aki az aktív _____ befejezése után edző lett. Ennek ellenére

Lukát _____ jobban érdekelte a futball, de mivel a fiú magasra

nőtt, végül a testalkatához jobban illő sportágat választott. _____

már a 14 évesekkel edzett. Korai karrierjének van magyar vonatkozása is, ugyanis 2011-ben a

budapesti Sanpaolo Kupa legjobb játékosa lett.

(A <https://index.hu> nyomán.)

(5 pont)

3. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd egészítse ki a megadott igék és igenevek megfelelő alakjával!

Csúnya, de finom!

Önök _____, hogy mi, európaiak évente fejenként mintegy 6 kg zöldséget és
(tud)

gyümölcsöt _____, sokszor csupán esztétikai okokból? Ezt a felesleges
(kidob)

pazarlást _____ csökkenteni egy új kampány, amelynek szervezői arra
(szeret)

_____ felhívni a vásárlók figyelmét, hogy nem csak a legfrissebb, legszebb
(akar)

gyümölcs és zöldség tápláló. Ez azért fontos, mert egyre többen _____
(visszatesz)

a polcra a szokatlan alakú zöldségeket, az átlagosnál kisebb vagy nem egészen friss

gyümölcsöket. Sok áruház ezért ma már gyakran olcsóbban _____ ezeket.
(kínál)

Mindenki nyugodtan _____ belőlük! A kampány múlt heti rendezvényén
(válogat)

_____ azokat a látszólagos hibákat is, amelyek _____
(bemutat) (nincs)

befolyással az ételek fogyaszthatóságára. A rendezvényen bárki _____
(megkóstolhat)

az esetleg nem annyira esztétikus, de finom zöldségeket és gyümölcsöket.

(A Konyhasziget 2019/4. nyomán.)

(10 pont)

M 2 4 2 2 3 2 1 1 1 1

4. Képezzen a megadott szavakból a mondatokba illő szavakat, és írja be őket a megfelelő helyre! Ha kell, toldalékolja is őket!

közvetlen, megrendez, méret, nap, zene

A Balaton Sound Európa egyik legnagyobb elektronikus _____ fesztiválja.

A rendezvény 2007 óta minden év júliusában Zamárdiban van, a Balaton déli oldalán,

_____ a vízparton. A fesztivál kezdetben csak négy

_____ volt, 2010-től viszont már közel egy hétig lehet bulizni a jobbnál jobb

koncerteken. A Balaton Sound megszervezéséhez a 2006-ban Zamárdiban

_____ EFOTT fesztivál adta az ötletet. A Balaton Sound több díjat is nyert,

2012-ben például megkapta a *European Festivals Award* kitüntetést a legjobb közepes

_____ fesztivál kategóriában.

(A <https://hu.wikipedia.org/> nyomán.)

(5 pont)

5. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd értelemszerűen egészítse ki a megfelelő igekötőkkel és névutókkal!

Az EU Fiatal Tudósok Versenyét az Európai Bizottság kezdeményezte, és évente rendezik meg.

A verseny célja, hogy a figyelmet a tudomány és a technológia területére irányítsa, és elősegítse az együttműködést és az információcserét a 15–20 éves fiatalok _____.

1995 _____ Magyarország is részt vesz a versenyen. Az európai döntőkre

több mint 35 európai országból kb. 100 fiatalot hívnak _____, akik mintegy

25 000 fiatal tudós _____ kerülnek ki. Minden évben három 1., három 2.,

és három 3. díjat osztanak _____, amelyek 7000, 5000, illetve 3500 eurós pénzjutalommal járnak.

(A <https://www.innovacio.hu> nyomán.)

(5 pont)

6. Alakítsa át összetett mondatból az alábbi egyszerű mondatot!

Az étlapon található finomságok mind friss, hazai alapanyagokból készülnek.

(2 pont)

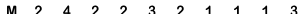
7. Olvassa el figyelmesen az alábbi mondatokat, majd döntse el, melyik tagmondat hova illik! A vonalra írja be a kiválasztott tagmondat előtti betűjelet! A megadott tagmondatoknál nem jelöltük a mondatkezdő nagybetűt.

Az idei Las Vegas-i technológiai világkiállításon bemutatott szokatlan robotok egyike egy pincérmacska, _____. Nem teljesen új gépről van szó, _____. Az előző verzió egyszerűbb kialakítású volt, _____, amelyen különféle „arckifejezéseket” képes megjeleníteni. _____, a robot nyávogással igyekszik őket rávenni a rendelésre. A gyártó szerint a robotot valószínűleg azok az étterem-tulajdonosok fogják megvásárolni, _____.

- A az újnak azonban már saját képernyője van
- B amely helyettesítheti az embert
- C akik gyakran küzdenek munkaerőhiánnyal
- D mivel a gyártó tulajdonképpen egy korábbi modelljét fejlesztette tovább
- E amikor a vendégek megérkeznek az étterembe

(A <https://iotzona.hu> nyomán.)

(5 pont)

(A www.delo.si nyomán.)

(8 pont)

Képzeld el, hogy Bécsbe utazik! Egy kb. 120 szóból álló magánlevélben hívja meg egy barátját/barátnőjét is az utazásra, és győzze meg, hogy a FlixBus válasszák!

Európa felfedezése FlixBus-szal

☐ Egyirányú ☒ Oda-vissza

Honnan

Hová

Oda

Vissza

Utasok/Bicikli

 Budapest

 Bécs

 pén 12 jún

vas 14 jún

1 felnőtt, 0 kerékpár

Autóbuszaink kényelmes ülésekkel, nagy lábtérrel, mellékhelyiségekkel, wifivel és konnektorokkal vannak felszerelve.

Válassz több mint 2500 úti cél közül 29 országban és fedezd fel Európát a FlixBus-szal.

Alkalmazásunkkal könnyen és gyorsan tudsz foglalni, foglalásodat módosíthatod is.

(A <https://www.flixbus.hu> nyomán.)

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

(20 pont)

Üres oldal

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!